

Teknologia
teollisuus

MITEN PK-YRITYS MENESTYISI SUOMESSA?

TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN
YRITTÄJYYSOHJELMA 2014-15

KILPAILUKYKYISESSÄ
TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ YRITYKSET

VOIVAT KASVAA JA KANSAINVÄLISTYÄ

Pk-yrityksillä on keskeinen rooli työllistäjinä, investoijina ja kasvun moottoreina. Suomi tarvitsee nykyisiä yrityksiään, mutta myös paljon uusia yrittäjiä.

Teknolomiteollisuuden yrittäjävaliokunnan yrittäjyysohjelma on kannanotto Suomen teollisuuden toimintaedellytysten ja kilpailukyyn parantamiseksi pk-yrittäjien näkökulmasta. Suomalaisen pk-yritysten osaaminen on kilpailukykyistä, mutta hinnalla emme pärjää nouseville talouksille.

EU-vaalit ovat jo lähellä ja eduskuntavaalitkin keväällä 2015. Yrittäjyysohjelma tuo paitsi pk-yrityksille tärkeitä teemoja keskusteluun, myös ratkaisuja Suomen kilpailukyyn parantamiseen. Ne ovat konkreettisia ja mahdollisia toteuttaa. Tarvitaan vain yhteinen tahtotila.

Teknolomiteollisuuden yrittäjävaliokunta odottaa uusilta edustajilta niin EU:n parlamentissa kuin kotimaan eduskunnassa ymmärrystä teollisuuden merkityksestä. Uuden hallituksen on allekirjoitettava lupaus siitä, ettei teollisuuden kustannustaakkaa lisätä.

TEKNOLOGIATEOLLISUUDEN YRITTÄJYYSOHJELMA 2014-15

01 PK-YRITYSTEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ KUNTOON

- Turvataan yritysten rahoitus
- Palautetaan suomalaisen työn kilpailukyky
- Parannetaan osaajien saatavuutta
- Kevennetään hallinnollista taakkaa
- Verotus kannustamaan investointeja ja uudistumista
- Tervehdytetään julkinen sektori

02 VIENTI JA KANSAINVÄLISTYMINEN TUO KASVUN

- Nostetaan myynti- ja markkinointiosaaminen kansainväliselle tasolle
- Tuetaan yritysten kansainvälistymistä

03 STRATEGIA JA JOHTAMINEN KILPAILIJOITA PAREMMAKSI

- Lisätään pk-yritysten liiketoimintaosaamista
- Panostetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan sekä strategiseen erikoistumiseen
- Lisätään hankintatoimen opetusta

TURVATAAN YRITYSTEN RAHOITUS

Yritysrahoitusmarkkinat ovat voimakkaasti polarisoituneet menestyvien ja heikompien yritysten välillä. Finanssialan kasvava sääntely voimistaa tätä jakoa myös tulevina vuosina.

Monet pk-yritykset kokevat rahoituksen hankintaan liittyviä vaikeuksia. Suurimmat ongelmat koskevat yrityksiä, joiden kannattavuus ja liikevaihto ovat heikentyneet. Lainamarginaalit ovat leventyneet ja rahoituksen sopimusehdot kiristyneet useilla yrityksillä.

*Innovaatorahoituksella
rohkeampiin kokeiluihin*

Finnveran, Tekesin ja ELY-keskusten rahoitusinstrumenteissa on varmistettava myös uudistavien investointien rahoitus, vaikka markkina-tilanteet muuttuvat nopeastikin. Tekesin kyvykkyyttä ja halua riskinottoon on lisättävä.

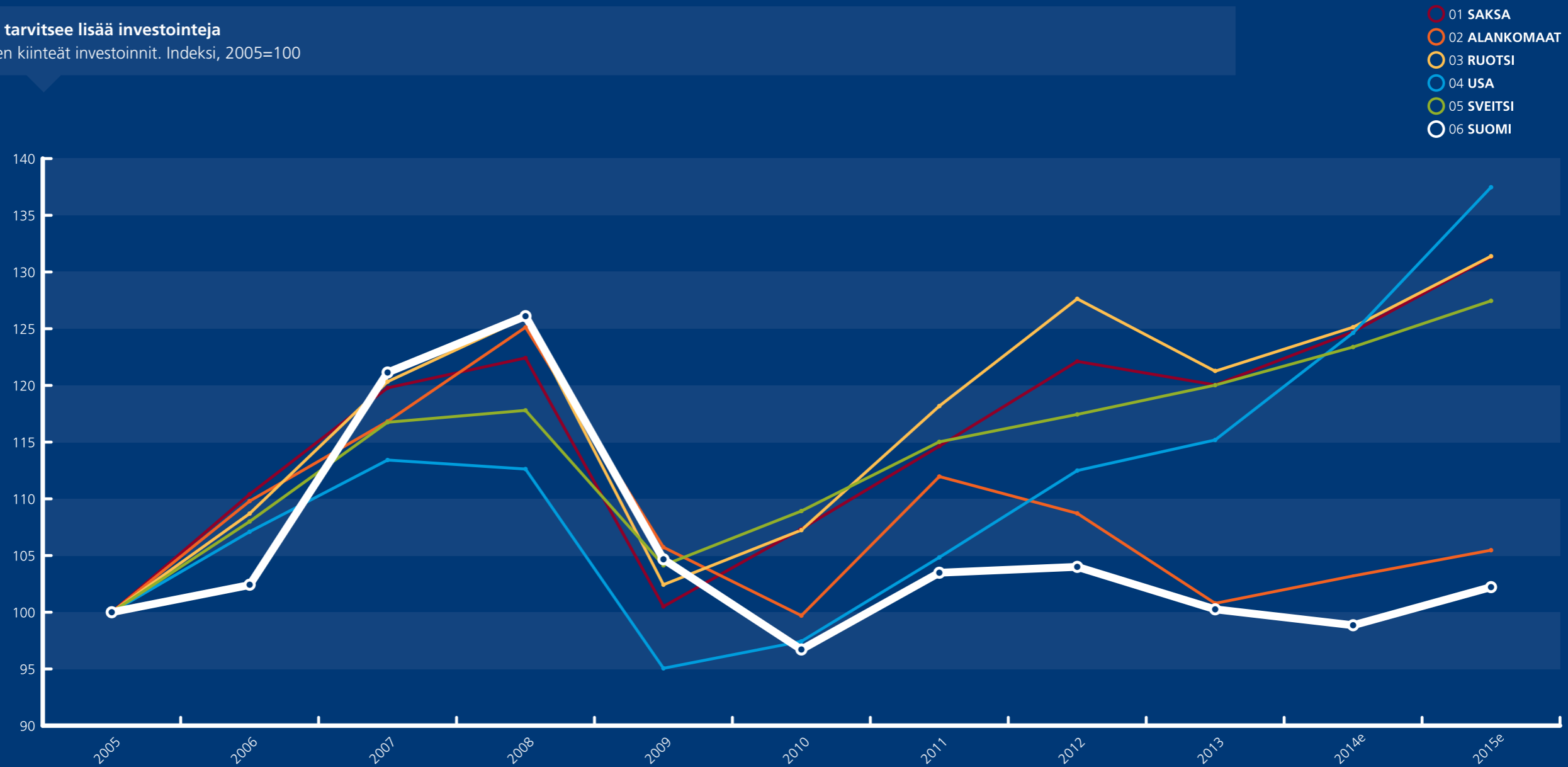
Pk-yrityksille soveltuvaa viennin rahoitusta on kehitettävä hyväksymällä riskinoton tasot riittäviksi. Vientiyritysten alihankintaketjujen rahoitus on turvattava.

Yritysten referenssitoimitusten vientirahoitusmalleja on kehitettävä joustaviksi.

Julkiset rahoitusinstrumentit eivät ole riittävän joustavia hyväksymään pk-yritysten riskejä. Yritysten tietämys pääomasijoittajien tarjoamista rahoitusvaihtoehdoista on niin ikään heikolla tasolla.

Suomi tarvitsee lisää investointeja

Yritysten kiinteät investoinnit. Indeksi, 2005=100

PALAUTETAAN SUOMALAISEN TYÖN KILPAILUKYKY

Teknolomiteollisuudella ja sen jäsenyrityksillä on hyvät neuvotteluyhteydet työelämäasioissa. Työehtosopimuksia on uudistettu ja paikallisen sopimisen mahdollisuuksia lisätty. Yritysten kilpailukykyä heikentävä työvoimakustannusten nousu saatiin viime neuvotteluissa hallintaan. Eläkeuudistus ja neuvottelu-järjestelmän kehittäminen työrauhan parantamiseksi odottavat ratkaisua.

Monet tes-määräykset ovat jäykkiä. Työpaik-kojen päätösvaltaa työehdoista on jatkuvasti lisättävä ja valmiuksia käyttää joustoja on parannettava. **Aitoo paikallisen sopimisen kulttuuria tarvitaan.**

Työvoimakustannusten nousu ja heikko tuottavuuskehitys ovat viime vuosina vieneet kilpailukykyä. Työn hinta ei voi lähivuosina nousta ja tuottavuutta on parannettava myös työehtoja uudistamalla. Työn välilliset kustannukset, kuten sosiaali- ja eläkemaksut, on pidettävä kohtuullisina.

Työuria on pidennettävä molemmista päistä. Työllisyysaste ei ole pohjoismaisella tasolla. Nuorten työllistyminen on heikkoa, ja työuran toisessa päässä jäädytään eläkkeelle kilpailijamaita varhemmin.

Harjoittelupaikkoja on voitava tarjota suhdanteista riippumatta.

Palkalliset poissaolot lyhentävät tehtyä työaika, aiheuttavat yrityksille kustannuksia ja korottavat merkittävästi tehdyn työn hintaa.

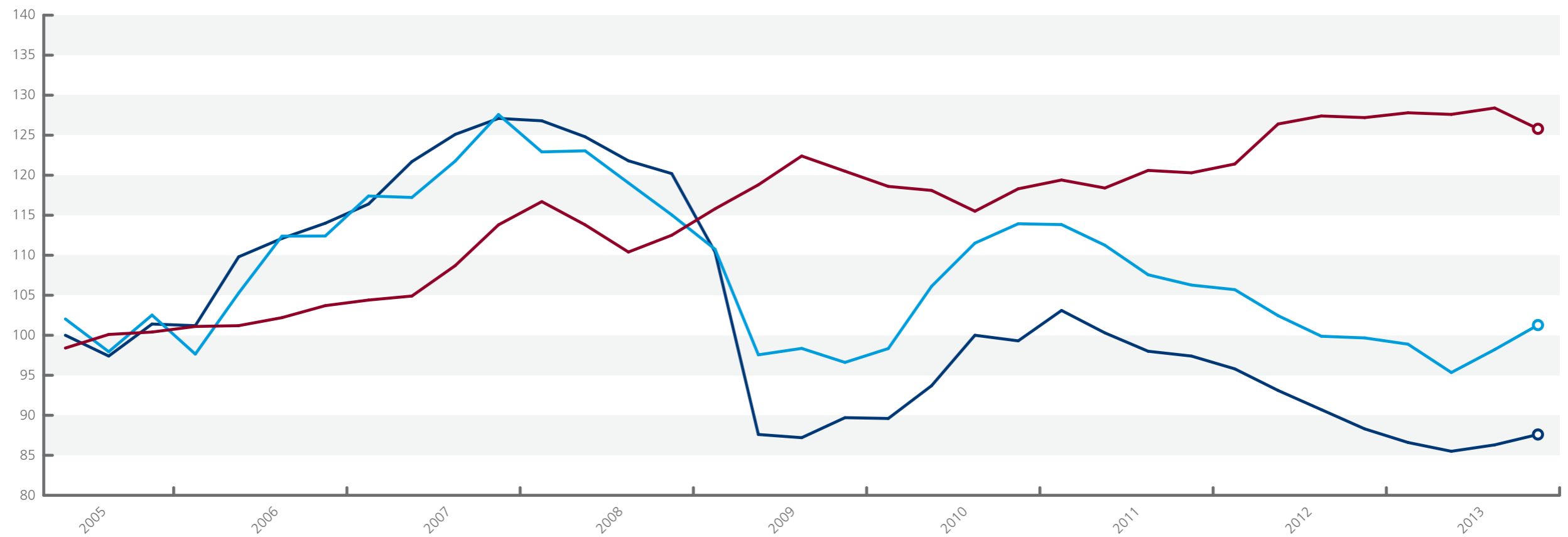
Kaikkien työmarkkinaosapuolten tulee sitoutua yhteisiin työmarkkinoita kehittäviin tavoitteisiin.

Työntekijällä ja työnantajalla on vastuu työkykyä ylläpitävistä toimista. Pidemmät työurat edellyttävät töiden järjestelyiltä ja toteutukselta uudistumista; tässäkin keskeistä ovat paikallisesti sovitut joustavat työn toteutuksen mallit.

Suomi on yhä lakkoherkkä maa. **Työrauha on varmistettava** niin työpaikoilla kuin yhteiskunnassa lakkojen ja tukilakkojen kynnystä nostamalla.

Yleisiin palkankorotuksiin ei ole varaa moniin vuosiin

Työn hinnan kehitys on ristiriidassa tuottavuuden kehityksen kanssa. 2005 = 100.

PARANNETAAN OSAAJIEN SAATAVUUTTA

Matematiikan ja luonnontieteiden osaaminen on suomalaisissa kouluissa heikentynyt. Kestävä kehitys, digitalisaatio ja toimintaympäristön monimutkaistuminen edellyttävät entistä vankempaa matemaattis-luonnontieteellistä osaamista. Kone- ja metallitekniikan ensisijaishakijamäärät ovat huolestuttavan pienet, ja lisäksi vain osa suorittaa opintonsa loppuun.

Perusopetuksen tulee tukea nuoren suuntautumista joko ammatillisiin tai teoreettisiin opintoihin. Perusopintojen tulee herättää nuoressa kiinnostus käytännön taitoihin sekä tekniikkaan. **Pitkän matematiikan pakollisten kurssien määrää ei saa vähentää nykyisestä lukioden tuntijaon uudistuksessa.**

Ammatillisesta koulutuksesta valmistuvan osaamisen on riitettävä työllistymiseen. Oppilaitoksia ja yrityksiä kannustetaan pitkäjänteiseen yhteistyöhön. Opetuksen laatu on parantunut kouluissa, joiden opettajat käyvät vuosittaisissa työharjoitteluissa paikallisissa yrityksissä.

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden **valmistumisprosenttiin on saatava parannus.** Opettajien osaaminen ja pedagogiset taidot sekä opetusmateriaalien ajantasaisuus lisätynä työelämäläheisiin opetussisältöihin tekevät opiskelusta kiinnostavaa. Yrityksissä suoritettavat projektityöt lisäävät työelämäntuntemusta ja nostavat opiskelijoiden motivaatiota suoriutua opintosuunnitelman mukaisesti sekä tekevät pk-yrityksistä tunnetumpia. **Kansainvälisiä**

koulutus- tai harjoittelujaksoja sekä työelämälähtöisiä projekteja on sisällytettävä kaikkiin teknologia-alojen koulutusohjelmiin.

Ammatillisen koulutuksen kuntarahoitusosuuden nousu tuo riskejä vientiteollisuuden alojen tulevaisuudelle. Oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen **hallitukseen on saatava teknologiateollisuuden asiantuntijoita tukemaan päätöksentekoa.** Osiaan työvoiman saatavuudessa on haasteita erityisesti pienillä paikkakunnilla sekä alihankintayrityksissä.

Yliopisto-opintojen tutkimustoiminnalla sekä tuotekehitysoaamista tukevilla opetusmetodeilla autetaan yrityksiä kasvamaan ja kansainvälistymään.

Oppisopimuskoulutuksen palkkamallia on kehitettävä osaamisperusteiseksi. Koulutukselle on asetettava hinta. Esimerkiksi Suomen kansalaisilla tulee olla oikeus viiden vuoden stipendiin opintojen kulujen kattamiseksi, ja menestys tuo lisästipendejä opintojen jatkamiseen.

KEVENNETÄÄN HALLINNOLLISTA TAAKKA

Suomi tarjoaa keskimääräistä paremman ympäristön yrityksille. Julkinen hallinto on pääsääntöisesti toimivaa. Parannettavaa kuitenkin on. Verkkoyhteydet ovat toimivia ja kattavia, vaikka niitä ei vielä käytetä optimaalisesti. Eri hallintoviranomaiset ovat edelleen liian paljon omissa saarekkeissaan, eikä tietoa pystytä hyödyntämään. Julkisen sektorin muutosherkkyys ja kriisitietoisuus eivät vielä ole kehittyneet riittävästi.

Suomen on tarjottava yrityksille **kilpailukykyinen toimintaympäristö.** Tämä edellyttää kevyttä hallintoa ja ketterää hallintotapaa. Yritysten on käytettävä resurssinsa liiketoiminnan kasvattamiseen ja kansainvälistämiseen, ei byrokraatiasta selviämiseen.

Kansallinen palveluäyly on otettava nopeasti käyttöön, ja reaaliaikatalouden tiedonhallintamahdollisuudet on nostettava kehityksen ytimeen. Kun yritykseltä tarvitaan jotain tietoa, tarpeen on oltava välttämätön, ja tieto on automaattisesti jaettava koko hallinnon kesken. Luvat ja ilmoitukset on saatettava sähköisen asioinnin piiriin ja

nopeasti sekä tehokkaasti yhden pisteen kautta saataviksi. Päätökset luvista on tehtävä viipymättä.

*Kaikki asiointi
sähköiseksi ja yhden
pisteen kautta!
Yksittäistä tietoa saa
kysyä vain kerran!*

Julkiset ja osin julkisesti rahoitetut tahot eivät saa vääristää kilpailua ja haitata yksityistä liiketoimintaa. **Palvelujen yksityistämistä on jatkettava ja tehottomia hallintorakenteita purettava nopeaan tahtiin.**

Säädös- ja lakiviidakkoon on purettava ja uudistettava. Lainsäädännöllä tuntemattomia uusia käytänteitä ei saa jarruttaa vain sen vuoksi, että hallinto ei ole ajan tasalla.

VEROTUS KANNUSTAMAAN INVESTOINTEJA JA UUDISTUMISTA

Yrityksillä ja omistajilla ei ole todellista verotuksellista kannustinta investoida Suomeen pitkäjänteisesti. Talouden ja verotulojen kasvun edellytyksenä on investointien lisääminen. Verojärjestelmän rakenteet on ajanmukaistettava.

Teknologia-teollisuuden investoinnit Suomeen ovat nykyisellään noin 1,5 miljardia euroa alemmalla tasolla kuin vuonna 2008.

Verojärjestelmää on paikattu viime vuosina poukkoille. Verotuksen ennakoitavuus on huono. Verojärjestelmä ei enää palvele pk-yritysten oman pääoman vahvistamista, investointeja, kasvua eikä omistamista Suomessa.

Verojärjestelmän suurimmat ongelmat koskevat yritysten liikevoittojen kahdenkertaista verotusta, investointien poisto-oikeuksien joustamattomuutta,

sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjaveroista sekä ansiotyötulojen kireää progressiivista verotusta.

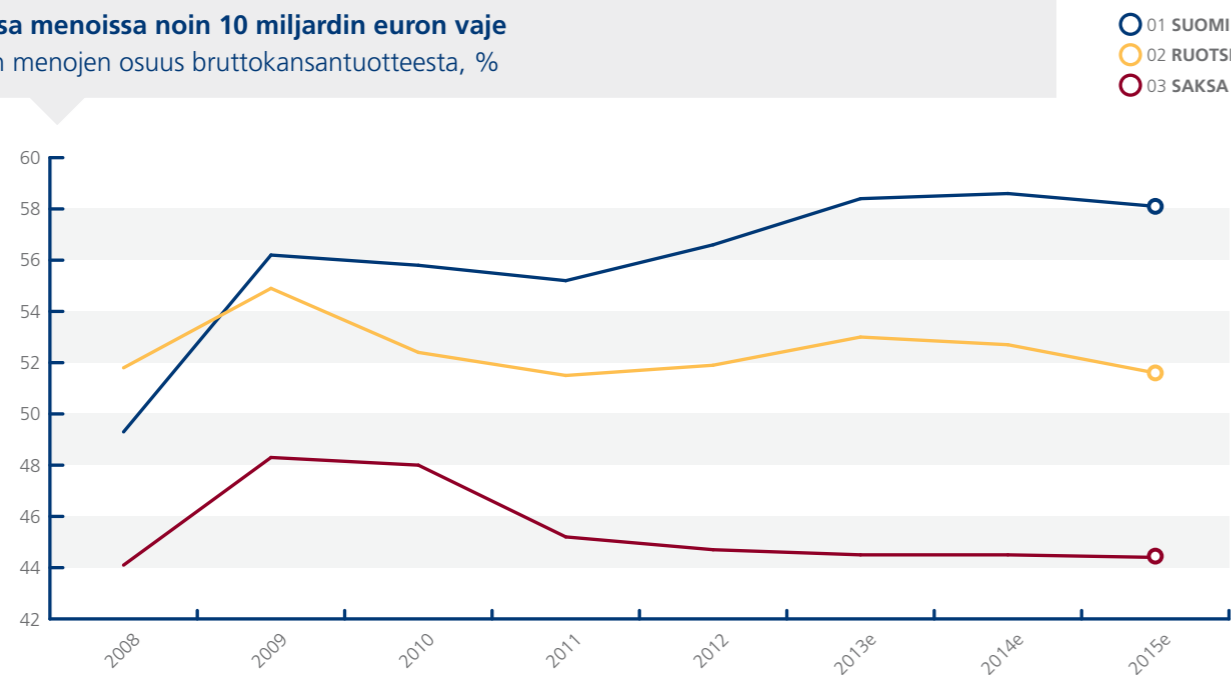
Tulevan hallitusohjelman tavoitteeksi tulee asettaa koko yritysverojärjestelmän ajanmukaistaminen. Mallia voisi ottaa Virossa, jossa verotus tapahtuu vasta, kun voitot kotiutetaan yrityksestä. Viron veromallissa tarve investointien poisto-oikeuksille lakkaa. Se

on käänne Suomen vuosina 1990–2004 käytetystä yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä. Samassa yhteydessä yritysten sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjavero tulee poistaa. Näin tuetaan seuraavan sukupolven mahdollisuutta investoida yritykseen.

Yritysverouudistuksella investoinnit kasvuun.

Julkisissa menoissa noin 10 miljardin euron vaje

Julkisten menojen osuus bruttokansantuotteesta, %

TERVEHDYTETÄÄN JULKINEN SEKTORI

Suomen hyvinvointiyhteiskunnan rahoittaminen on vaikeuksissa. Näköpiirissä oleva kasvu ei riitä rahoittamaan julkisia menoja. Valtion ja kuntien menoja on leikattava. Sopeutustoimet on kohdennettava niin, että niillä ei heikennetä kasvun edellytyksiä.

Julkiset menot suhteessa bruttokansantuotteeseen ovat nousseet 49 prosentista 58 prosenttiin vuoden 2008 jälkeen. Osuus on nyt OECD-maiden korkein!

Julkisten menojen bkt-osuuden palauttaminen kestävä tasolle edellyttää noin 10 miljardin euron eli 10 prosentin leikkauksia julkisiin menoihin. Leikkaukset on ajoitettava raamibudjetoinnilla vuosille 2014–2018. Valinnoissa pitää varmistaa, että ei heikennetä kasvun edellytyksiä.

Julkisten menojen kasvun yhtenä syynä on palvelujen kustannusten läpinäkymättömyys ja palvelutuotannon monopoli. Palvelusetelien lisäämisellä edistettäisiin julkisen sektorin kustannusten läpinäkyvyyttä ja kilpailua. Valinnanvapauden tulisi koskea tasapuolisesti sekä julkisia että yksityisiä palveluntarjoajia.

Kuntatalouden ahdinkoa voidaan helpottaa poistamalla kuntien yhdistyessä annettu viiden vuoden irtisanomissuoja.

Palvelusetelillä kustannustehokkuutta. Viiden vuoden irtisanomissuoja lopetettava.

NOSTETAAN MYYNTI- JA MARKKINOINTIOSAAMINEN KANSAINVÄLISELLE TASOLLE

Kansainvälinen myynti- ja markkinointitaito on viennin ehdoton edellytys. Jokaisen yrityksen olemassaolo riippuu siitä, saadaanko tuote myytyä. Myynti- ja palveluosaaminen erottaa tulevaisuudessa menestyjät muista. Myynnin ja markkinoinnin osaamista ja opetusta on Suomessa liian vähän, varsinkin tekniikan alojen opinnoissa.

Niin tekniikan kuin kaupallisen alan koulutukseen on sisällytettävä enemmän bisnesajattelua. Jokaisen yrityksessä työskentelevän tavoite on tuotteen myyminen. Kansainvälisessä kilpailussa on pystyttävä tarjoamaan tuotteelle myös asiakkaan tarpeiden mukaista palvelua. Uusien mahdollisuuksien tunnistaminen ja palveluiden kehittäminen tapahtuvat usein asiakasrajapinnassa – siis siellä, missä myynnin ammattilaiset toimivat.

Myynti- ja markkinointitaitojen on sisällytettävä ammatilliseen koulutukseen. Ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoille on tarjottava valinnaisia myynnin ja markkinoinnin opintokokonaisuuksia. Opetuksen **sisältö on suunniteltava yhteistyössä**

yritysten kanssa sen vetovoimaisuuden sekä ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Aikuskoulutuksen tarjoajien on lisättävä **myynnin ja markkinoinnin koulutusta paikallisten yritysten tarpeisiin**. ICT:n mahdollisuuksia on hyödynnettävä entistä paremmin myynti- ja markkinointikonsepteja kehitettäessä.

Hyvä tuote ei myy itse itseään, vaan tarvitaan myynti- ja markkinointitaitoja.

Kilpailun koventuessa on erottava muullakin kuin tuotteiden teknisillä ominaisuuksilla. Myyntitaitoja tarvitaan muissakin kuin suorissa myyntitehtävissä.

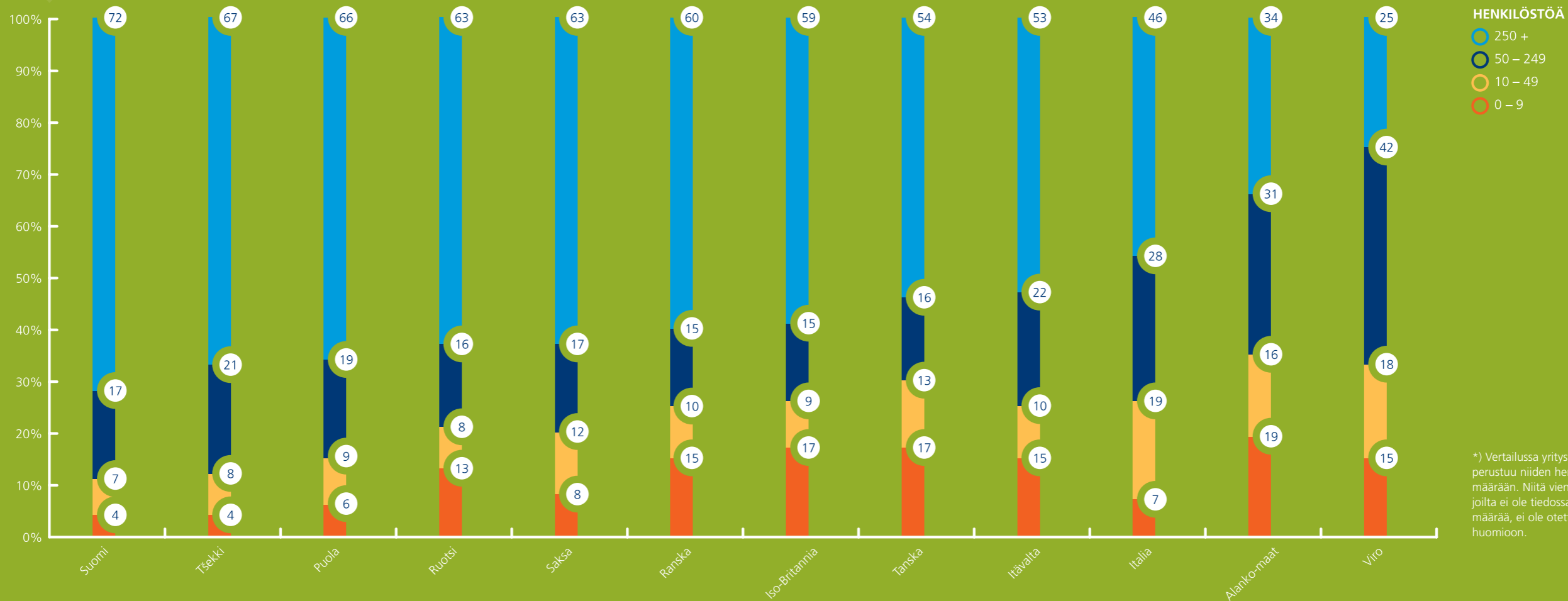
Myyntityön arvostusta on nostettava tekniikkaa opiskelevien keskuudessa. Yritysten myyjät näkyvät asiakkaille ja ovat sen brändilähettiläitä.

TUETAAN YRITYSTEN KANSAINVÄLISTYMIÄ

Suomi elää viennistä. Silti yrityksemme eivät kasva ja kansainvälisty riittävän tehokkaasti. Kansainvälistymispalveluja on saatavilla, mutta laatu ja hinta vaihtelevat merkittävästi. Lisäksi palvelukenttä on muotoutumassa uudelleen. Suuri osa palveluista on edelleen suunniteltu suurten yritysten hyödynnettäviksi, vaikka kasvua odotetaan tällä hetkellä erityisesti pk-yrityksistä.

Pk-yritysten suoraa ulkomaanvientiä on kasvatettava
Erikokoisten yritysten* osuus tavaraviennin arvosta 2010 (osuus maan koko tavaraviennin arvosta)

*) Vertailussa yritysten koko perustuu niiden henkilöstön määrään. Niitä vientiyrityksiä, joilta ei ole tiedossa henkilöstön määrää, ei ole otettu vertailussa huomioon.

Kansainvälistyminen on yritykselle merkittävä riski. Tehokas toiminta uudessa ympäristössä ja uusin säännöin vaatii kärsivällisyyttä ja monimuotoista tukea. Yritysten on saatava osaavaa työvoimaa sekä sijaintikohtaista asiantuntijapalvelua lyhentämään oppimisprosessia sekä pienentämään riskiä. Yritysten on voitava luottaa siihen, että tarjottu julkinen palvelu on parasta mahdollista sekä kustannustehokkaasti toteutettua. Kansainvälistymispalveluiden markkinoilla on oltava tilaa myös yksityisille palveluyrityksille, ja niiden on pystyttävä toimimaan sopuosoinnussa julkisesti tuettujen toimijoiden rinnalla.

Kansainvälistyminen tarvitsee onnistuakseen strategisen, pitkäjänteisen päätöksen toimia uusilla markkinoilla sekä parhaat mahdolliset kumppanit, uusia asiakkaita ja kasvurahoituksen.

Järjestelmän uudistus- ja samalla selkeyttämisö on jo käynnissä. Finpron maksulliset konsulttipalvelut eriytetään omaan yhtiöön. Julkiset kansainvälistymispalvelujen tuottajat on saatettava yhden strategian alle. Yksityisten palvelujen tuoma kilpailu on sallittava ja sen on pidettävä julkisesti tuotettu palvelu hinallisesti ja laadullisesti kilpailukykyisenä. Keskeinen

tavoite on yhden kontaktin periaate, jolloin yrityksen apuna ja tukena on henkilö, jolla on kokonaisnäkemys ja osaamista tarjolla olevista palveluista.

Team Finland -verkostoa on kehitettävä yritysten suorassa ohjauksessa eli julkisesti tuotetun kansainvälistymispalvelun on palveltava liike-elämää ja viennin tehokasta kasvattamista. Erityisesti on nopeutettava digitaalisten palvelujen kehittämistä.

Suomi elää viennistä ja viennin kasvattaminen vaatii yritysten kansainvälistymistä.

Kriittinen tekijä kokonaisuudelle on kansainvälistymispalvelujen rahoituksen taso, jota ei saa rapauttaa. Valtiontalouden hankala tilanne on kohdistunut säästöpainajuuksiin kansainvälistymisrahoihin.

Pk-yrityksillä on heikko osaminen innovaatioiden suojaamisesta esim. patentilla tai mallisuojoilla. Niiden IPR-osaamista ja -järjestelmän strategista hyödyntämistä on parannettava.

Suomen ja suomalaisten yritysten on omakuttava tapa tukea toisiaan globaaleilla markkinoilla, eikä kilpailtava keskenään. On keskityttävä siihen, kuinka otetaan suurin mahdollinen osa kauppoista suomalaisille toimijoille ja yritysverkostoille.

LISÄTÄÄN PK-YRITYSTEN LIIKETOIMINTA- OSAAMISTA

Pk-yritysten haasteena on voimakas rakennemuutos, jolloin perinteiset tuotantoverkostot rapautuvat ja toimintoja siirtyy halvan kustannustason maihin. Suomen teollisuuden kasvu on kasvuyritysten ja yritysten uudistumisen varassa. Kasvuyrityksissä on työllistymisen potentiaali. Teknoliateollisuuteen on nousemassa uusi kansainvälistynyt yrittäjäsukupolvi.

Pk-yritysten kansainvälistymisen ongelmana ovat resurssien niukkuus, kokemuksen puute, rahoitus, liiketoimintaosaaminen ja johtaminen. Pk-yrityksen liiketoimintaosaaminen lepää usein vain omistajayrittäjän harteilla. Yrityksen kasvaessa liiketoiminnan ja ansaintalogiikan ymmärtäminen sekä hallitseminen edellyttää ammattimaisia resursseja.

Pk-yritysten on panostettava trendien huomioimiseen. **Teollinen internet** luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tehokas hallitustyöskentely avaa uusia kontaktiverkostoja, tuo voimaa liiketoiminnan eri osa-alueille ja luo systemaattisemman johtamistavan. Liiketoiminnan kehittämisessä keskeistä on syvämpi integraatio

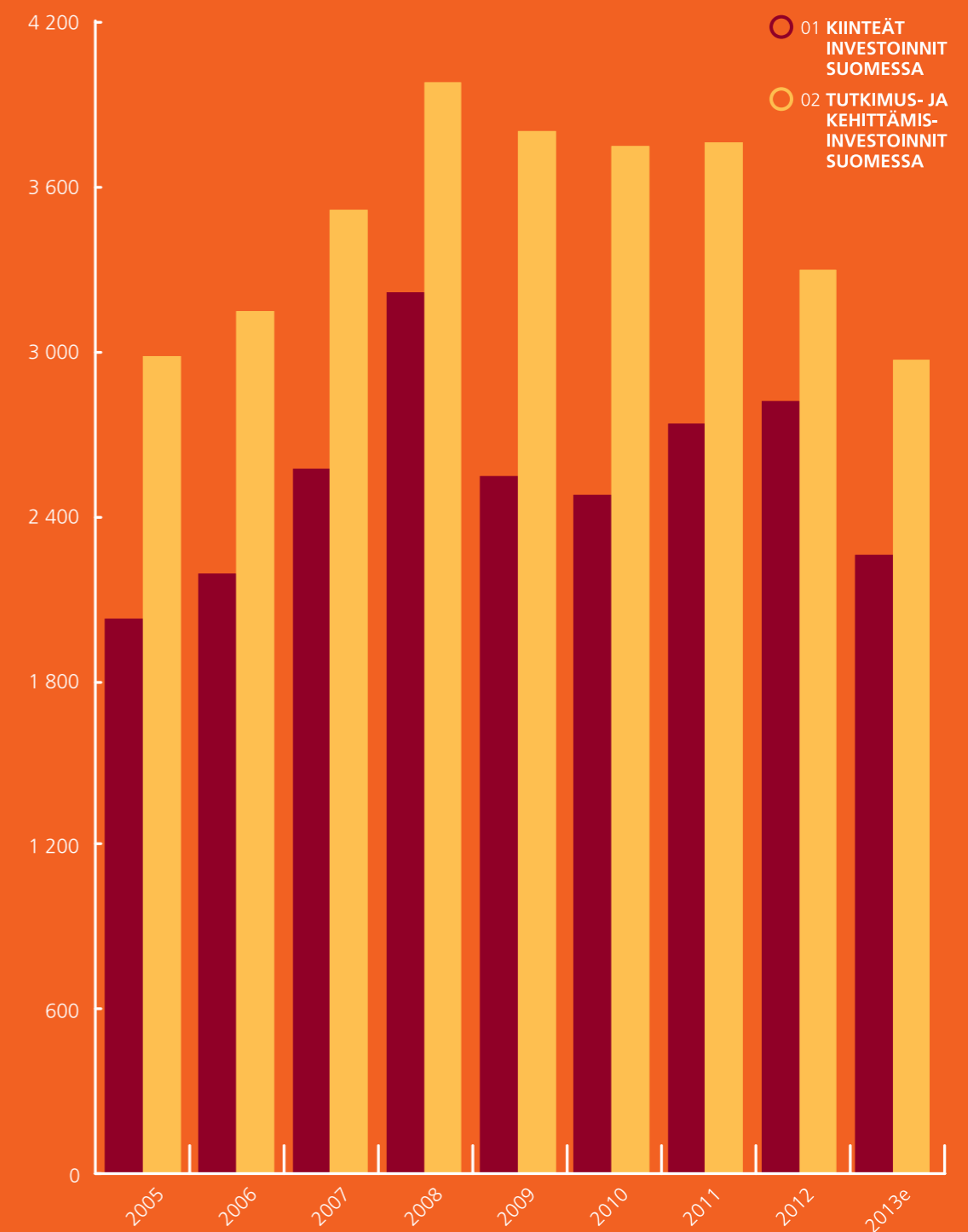
eurooppalaiseen teollisuuteen. Eurooppa on nähtävä kotimarkkina-alueena. Yrityksen on rekrytoitava kansainväliset valmiudet omaavaa henkilöstöä.

Liiketoiminnan ja ansaintalogiikan ymmärtäminen ja hallitseminen edellyttävät ammattimaisia resursseja.

Innovointiin ja tuotekehitykseen on panostettava. Tuotekehitys ei rajoitu vain tuotteiden kehittämiseen, vaan myös liiketoimintakonseptien on vastattava asiakkaiden tarpeeseen. **Suomalaisten yritysten on nostettava laatu ja kotimaisuus liiketoiminnan keskiöön.**

Muita liiketoiminnan kehittämisen vaihtoehtoja ovat liittoutuminen ja omistajuuksivaihtoehdot, hankintansaamisen kehittäminen, palvelukonseptien kehittäminen, erikoistuminen ja asiakassegmentointi.

Teknoliateollisuuden investoinnit kaksi miljardia euroa alemmalla tasolla kuin vuonna 2008
Suomen verojärjestelmä ei kannusta investointeihin

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito, Ekn investointitiedustelu (kesäkuu 2013)

PANOSTETAAN TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOITOIMINTAAN SEKÄ STRATEGISEEN ERIKOISTUMISEEN

Teollisuuden investoinnit kotimaahan ovat vähentyneet dramaattisesti. Samaan aikaan valmistavaa teollisuutta on siirtynyt halvemman kustannustason maihin.

Investointilama on johtanut suomalaisten teollisuuden kilpailukyyn rapautumiseen. Konekanta on jäljessä keskeisistä kilpailijamaista. Kehittyvissä maissa investointeja subventoidaan monin eri tavoin. Suomessa on puute ammattiosaajista, kun heitä eläköityy enemmän kuin tilalle saadaan rekrytoitua.

Seuraavassa hallitusohjelmassa on teollisuuden toimintaedellytykset nostettava keskiöön. On luotava investointikannusteita verotuksellisin keinoin ja varmistettava osaajien saatavuus. **Teollisuutta edistävät suuret väylähankkeet on aloitettava.** Näitä ovat ICT:n tehokas hyödyntäminen, moottoritiet keskeisille teollisuuspaikkakunnille ja rataverkoston kehittäminen. Rakennemuutosalueiden investointeja on tuettava julkisen tahon toimesta. **Julkiset ohjelmat on suunnattava kilpailukyyn kehittämiseen.**

Liiketoiminnan ja ansaintalogiikan ymmärtäminen ja hallitseminen edellyttävät ammattimaisia resursseja.

Teollisuuden tuotannon automatisoinnilla, osaamisen tason nostolla ja tuottavuuden kehittämällä palautetaan kilpailukyky kilpailijamaiden tasolle. Automatisoinnissa keskeisiä ovat automaattiset tuotantolinjat, robotisointi ja laaja ICT:n soveltaminen tuotannossa. **Yritysten on panostettava myös laadun kehittämiseen sekä prosessien virtaviivaistamiseen.**

Julkinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatio- ja kehitysrahoitus antaa mahdollisuuden nostaa hankkeiden tavoite- ja riskitasoa. Horizon 2020 -ohjelman budjetti EU:ssa on runsaat 70 miljardia, joista kolmasosa kohdistetaan suoraan pk-yrityksille. Kansallinen SHOK-ohjelma tarjoaa väylän päästä mukaan t&k-ohjelmiin. **Tekesin rahoitusvaltuuksia on korotettava 30 – 50 %.**

LISÄTÄÄN HANKINTATOIMEN OPETUSTA

Hankintojen osuus yritysten liikevaihdosta on keskimäärin puolet ja tuotantoyrityksillä jopa 80 prosenttia. Monissa pk-yrityksissä hankinnat hoidetaan hajautetusti ja yhteistyö toimittajien kanssa on olematonta. Hankintojen osaamista sekä asiantuntijoita tarvitaan lisää. Nyt opetusta on hyvin vähän tarjolla.

Hankintatoimen opetusta on lisättävä niin ammattikorkeakouluissa kuin yliopistoissakin. **Opetuksen sisältö on suunniteltava yhteistyössä yritysten kanssa** sen vetovoimaisuuden sekä ajantasaisuuden varmistamiseksi. Strategisen hankinnan ammattilaiseksi kehittymiseen tarvitaan osaamissisältöjä, jotka tarjoavat tietotaitoja hankintojen volyymin ja globaalin toimintakentän hallitsemiseen sekä osaamista arvioida kokonaiskustannuksia ja hintoja.

Hankintatoimessa osallistutaan tuotteiden kehittämiseen optimoimalla raaka-aineiden, komponenttien ja järjestelmien ostot. Lisäksi pitää ottaa huomioon **tuotteiden elinkaaret, ICT:n, prosessien ja logistiikan kehittämisen sekä yhteistyöverkostojen toimivuuden parantaminen.** Tällaiseen osaamiseen tarvitaan muun muassa sosiaalisia taitoja, kielitaitoa sekä kykyä muutosjohtamiseen.

Hankintaosaaminen on suomalaisyrityksissä luultua heikompaa.

Teknologia teollisuus

Teknologiateollisuus ry on elinkeino- ja työmarkkinapoliittinen edunvalvontajärjestö, joka edistää Suomen keskeisimmän vientialan kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä. Suomalaisen teknologia-teollisuuden päätoimialoja ovat elektroniikka- ja sähköteollisuus, kone- ja metallituoteteollisuus, metallien jalostus, suunnittelu ja konsultointi sekä tietotekniikka-ala. Teknologiateollisuus vastaa 55 prosentista Suomen viennistä ja 80 prosentista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Ala työllistää suoraan noin 290 000 ja välillisesti noin 700 000 suomalaista. Jatkuvasti kehittyvä ja ajassa elävä teknologiateollisuus luo perustan suomalaiselle hyvinvoinnille.

Yrittäjävaliokunta edustaa Teknologiateollisuuden pk-yrityksiä. Yrittäjävaliokunnan tehtävänä on kannustaa yrittäjyyteen ja edistää pk-yritysten toimintaympäristön kehittämistä. Yrittäjävaliokunta valmistelee kannanottoja pientä ja keskisuurta teollisuutta koskeissa asioissa sekä toimii neuvottelevana elimenä Teknologiateollisuuden toimintakentässä.

Teknologiateollisuus ry
Eteläranta 10
PL 10, 00131 Helsinki
Puh. 09 192 31
Faksi 09 624 462